

Lingua galega. Unidade - 11. O universo.

Vos aprender a...

- identificar os verbos en pasado, presente e futuro
- escribir correctamente palabras con h
- identificar as palabras primitivas e as derivadas
- separar as diferentes partes dun conto
- inventar un conto

166

Para introducir o tema neste enlace temos imaxes do Sistema Solar.

<https://www.edu.xunta.es/espazoAbalar/sites/espazoAbalar/files/datos/1334736918/contido/solar/solar.html>

Lemos as lecturas e explicamos as palabras que non se entendan.

Actividade 1 e 3. Resposta persoal.

Actividade 2. Respostas falsas a segunda e a última, as demais son verdadeiras.

4. Completa estas palabras relacionadas co universo:

as .te.roide	.sa.télite
constelaci..ón	gala..xi..a
estre..la..	.me.teorito
.co.meta	es..pa.zo
fo..guete	..pl..aneta

– PARA SABER MAIS

- Busca en Internet como é o río Nilo, por que país ou países pasa e escríbeo.

Caderno

171

Podedes atopar información en galego na:

<https://gl.wikipedia.org/w/index.php?search=+o+nilo&title=Especial%3AProcurar&go=Artigo&ns0=1>

Os tempos verbais. Facemos o mesmo que en lingua castelá. Lemos e facemos os exercicios.

5. Completa cos tempos verbais correctos:

teño

pintaron

tereí

pinto

Eutereí..... un agasallo o mes que vén.

Euteño..... sete anos.

Eupinto..... este debuxo.

Os pintorespintar..... o cuarto o luns.

172

Tema 11

6. Le e completa con **onte** ou **mañá**:

.....Mañá..... verei a película deste verán.

.....Onte..... falamos sobre Atenas na clase.

.....Mañá..... irei ver estrelas fugaces.

7. Subliña en azul as oracións que estean en pasado e en vermello as que estean en futuro:

O ano pasado Sara viu o planeta Marte no ceo.

O ano que vén Serafín estudará Astronomía.

O outro día Breixo aprendeu un mito grego novo.

Mañá Martiño estudará os planetas do Sistema Solar.

8. Relaciona:

Viaxarás

Tocarache

Serás

unha viaxe á Lúa.

astronauta.

a Xúpiter nunha nave.

Entra no Ximnasio e practica máis exercicios deste apartado!

Palabras con h. Ler a norma.

Actividade 9.

A egua **H**armonia sempre está de bo **h**umor. Ten dor na **h**ernia, pero non se queixa nunca. **H**oxe a veterinaria pro**h**ibiulle comer **h**edra. "Tes que comer outra clase de **h**erbas", dille.

Escribe as palabras que completaches:

Harmonía, humor, hernia, Hoxe, prohibiulle, hedra, herbas.

174

10. Relaciona as sílabas e escribe as palabras:

ho ————— mido → húmido
ha ————— ra → hora
háms ————— roe → heroe
he ————— ter → hâminster
hú ————— maca → hamaca

- Prepara o ditado. Conta as palabras que ten cada oración:

Helena e Helios regaláronlle polo aniversario do seu pai unha harmónica, unha hamaca e unha viaxe en helicóptero. Hai tanto tempo que quería ir nun!

- Ditado. Escribe o que escoitas.

Neste enlace podes imprimir fichas para practicar o H en galego e en español.

<http://www.edu.xunta.gal/centros/ceipfrions/es/node/90>

As palabras primitivas e derivadas. Lemos e vemos o vídeo.

11. Relaciona cada palabra primitiva coa súa derivada:

ollo	→	prehistoria
mesa	→	anteollos
canto	→	mesía
historia	→	carnizaría
carne	→	cantador

Actividade 12 e 13, resposta persoal.

14. Di a palabra primitiva das palabras derivadas que tes a continuación:

papeleira → papel

marítimo → mar

cabalaría → cabalo

zapateiro → zapato

nubrado → nube

Entra no Ximnasio e practica máis exercicios deste apartado!

- Escribe palabras derivadas destas e escribe unha oración:

camiño

leite

casa

Caderno

177

Aproveitaremos o texto que enumera oficios, a maioría deles desaparecidos, para lelos, escribilos e que o alumnado busque a palabra primitiva que se relaciona co nome do oficio. Neste enlace:

<http://museodopobo.gal/web/expo-sala-oficiosurbanos.php?lang=ga>

Os contos.

A actividade 15, ten unha resposta persoal.

16. Le a historia e ordénaa:

- 1 Isto era e non era... unha nena que lle dicían Laura que quería moito as formigas. Vivía nun formigueiro debido a un feitizo.
- 5 E foron felices e comeron perdices. E colorín colorete, pola cheminea vai un foguete.
- 4 Unha formiguiña subiu ao ombro do rei e díxolle:
–Señor, buscades algo?
–Si, unha solteira preciosa que lle din Laura. Sabedes onde a podo atopar?
–Está claro! Direiche onde vive –respondeu a formiga.
E así foi como o rei e Laura se atoparon e casaron.
- 2 Laura non podía saír do formigueiro onde vivía mentres non viñese un rei e desfíxese o feitizo. Moitos reis solteiros buscaban a Laura, pero ninguén a podía atopar.
- 3 Un día as formigas viron un rei que pasaba preto. Era moi plantado e parecía honrado. Por iso decidiron axudalo a atopar a solteira encantada.

Conto popular (tradución e adaptación).

- Copia e contesta as preguntas seguintes:

Que título lle poñerías ao conto anterior?

Cal é a fórmula coa que acaba o conto?

Como comeza o conto?

Escribe outra fórmula para comezar e acabar o conto que coñezas.

Caderno

179

Neste enlace hai contos moi curtos que vos poden gustar para ler en voz alta.

<http://www.oreinodoscontos.com/search/label/microconto>

Queda a **Mitoloxía** para ler o **Que aprendín?** Para colorear.